

Dosarul nr. 3ra-486/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central – Al. Roșca

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – Al. Gheorghieș, R. Burdeniuc, Eu. Bejenaru

ÎNCHEIERE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul municipal Bălți,
reprezentat de Anastasia Josanu,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva
Consiliului municipal Bălți, persoană terță întreprinderea municipală „Gospodăria
Locativ-Comunală Bălți” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
respins apelul depus de Consiliul municipal Bălți împotriva hotărârii din 28 mai
2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, prin care s-a admis acțiunea depusă de
Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat,

constată:

La 14 martie 2019, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere
de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva
Consiliului municipal Bălți, intervenient accesoriu întreprinderea municipală
„Gospodăria Locativ-Comunală Bălți” cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, prin decizia
Consiliului municipal Bălți nr. 16/58 din 27 decembrie 2018 Cu privire la
aprobarea contractelor ÎM „Gospodăria Locativ-Comunală Bălți” *inter alia* s-a
aprobat proiectul Contractului de delegare a serviciilor a ÎM „Gospodăria Locativ-
Comunală Bălți” și a Contractului privind subsidierea ÎM „Gospodăria Locativ-
Comunală Bălți”.

Efectuând controlul de legalitate al deciziei nominalizate, conform articolelor
67-68 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie
2006, la 31 ianuarie 2019, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a expediat
în adresa Consiliului municipal Bălți Notificarea nr. 1304/OT1148, prin care a
solicitat abrogarea deciziei.

Însă, până la depunerea prezentei cereri de chemare în judecată nu a primit de
la autoritatea publică locală răspuns la Notificarea nr. 1304/OT1148 din 31
ianuarie 2019.

Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a considerat că decizia Consiliului municipal Bălți nr. 16/58 din 27 decembrie 2018 este ilegală, deoarece pentru delegarea serviciilor către o întreprindere, administrația publică locală urma să inițieze procedura de achiziție publică, conform Legii nr. 131 din 03 iulie 2015.

La fel, în temeiul articolului 8 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15 iunie 2012, orice intenție de a acorda un ajutor de stat sau de a modifica un ajutor existent în baza unui proiect de act juridic trebuie să fie notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat.

La caz, însă, din conținutul deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 16/58 din 27 decembrie 2018 nu este clar dacă Consiliul Concurenței a fost notificat despre intenția acordării unui ajutor de stat în formă de subsidii către ÎM „Gospodăria Locativ-Comunală Bălți” și dacă acest ajutor a fost autorizat de Consiliul Concurenței. Or, pentru acordarea ajutorului de stat în formă de subsidii unei întreprinderi este necesară în mod obligatoriu autorizația Consiliului Concurenței.

Astfel, nici în clauza de emiter, nici în actele prezentate la control nu este oferită dovada prin care Consiliul Concurenței ar autoriza acordarea ajutorului de stat către o întreprindere.

În drept acțiunea a fost întemeiată în baza art. 14 alin. (1), (2) lit. h) și art. 73 din Legea privind administrația publică locală, art. 7 din Legea privind finanțele publice locale, art. 29 alin. (1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, art. 1, 27 alin. (1) și 44 din Legea privind achizițiile publice, art. 6, 8 și 10 din Legea cu privire la ajutorul de stat.

Reclamantul Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a solicitat instanței de judecată anularea deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 16/58 din 27 decembrie 2018 Cu privire la aprobarea contractelor ÎM „Gospodăria Locativ-Comunală Bălți”.

Prin hotărârea din 28 mai 2019 a Judecătoria Bălți, sediul central s-a admis acțiunea depusă de Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat.

S-a anulat decizia Consiliului municipal Bălți nr. 16/58 din 27 decembrie 2018 Cu privire la aprobarea contractelor ÎM „Gospodăria Locativ-Comunală Bălți” (f.d. 77, 79-80 recto-verso).

Prin decizia din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul depus de Consiliul municipal Bălți împotriva hotărârii din 28 mai 2019 a Judecătoria Bălți, sediul central (f.d. 113, 114-121).

Instanța de apel a considerat justă concluzia primei instanțe despre necesitatea aplicării Legii cu privire la achizițiile publice de către Consiliul municipal Bălți pentru delegarea serviciului public pentru întreținerea fondului locativ a mun. Bălți. Or, contractul de delegare a serviciilor către ÎM „Gospodăria Locativ-Comunală Bălți” a fost atribuit fără desfășurarea procedurii de achiziții publice.

La fel, Curtea de Apel Bălți a apreciat ca fiind temeinică concluzia primei instanțe în partea ce ține de nerespectarea de către Consiliul municipal Bălți a prevederilor Legii cu privire la ajutorul de stat la adoptarea deciziei contestate. Or, la materialele cauzei a fost anexată doar scrisoarea din 03 august 2018 către Președintele Consiliului Concurenței, dar nu și proba care ar confirma cel puțin expedierea acesteia în adresa ultimului.

În aceiași ordine de idei, instanțele inferioare au reținut că autoritatea publică locală nu a demonstrat că a informat Consiliul Concurenței despre data

recepționării notificării complete și nu a probat faptul căpătării autorizației de la Consiliul Concurenței.

Mai mult ca atât, la materialele cauzei lipsește informația de la Consiliul Concurenței, precum că în speță nu este necesară autorizația și notificarea sa.

La 12 februarie 2020, Consiliul municipal Bălți, reprezentat de Anastasia Josanu, a depus prin poștă la Curtea de Apel Bălți recurs motivat împotriva deciziei din 26 noiembrie 2019, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii din 28 mai 2019 a Judecătoria Bălți, sediul central, cu emiterea unei decizii noi, prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat (f.d. 124-126, 128).

Argumentele recursului în esență se rezumă la faptul că, la judecarea cauzei, instanțele inferioare nu au ținut cont de obiectivele de activitate ale ÎM „Gospodăria Locativ-Comunală Bălți”, care constituie întreținerea fondului locativ.

La fel, nu s-a ținut cont de faptul că legislația în vigoare din domeniul administrației publice locale și cea care reglementează constituirea și activitatea întreprinderilor municipale nu prevede restricții în ce privește dotarea acestor întreprinderi cu bunuri proprietate a administrației publice locale sau încredințarea acestor întreprinderi de a presta servicii sau executa lucrări în interesul colectivităților locale.

Circumstanțele din speță nu cad sub incidența Legii cu privire la ajutorul de stat, întrucât contractul are drept scop delegarea serviciilor privind implementarea activităților întreprinderii municipale de întreținere a fondului locativ.

Or, prin subsidierea și acordarea mijloacelor fixe și bunurilor în gestiune, autoritatea publică locală nu are drept scop aducerea ÎM „Gospodăria Locativ-Comunală Bălți” la un nivel de rentabilitate sau sporirii competitivității acesteia și îmbunătățirea poziției pe piața concurențială, ci doar prestarea serviciilor delegate.

Cu atât mai mult că, reieșind din specificul de activitate și forma organizatorico-juridică, participarea ÎM „Gospodăria Locativ-Comunală Bălți” pe piața concurențială poate fi apreciată ca una limitată și nu poate denatura mediul concurențial existent.

În atare circumstanțe, reprezentantul recurentului a considerat că măsura de sprijin acordată nu întrunește cumulativ cele 4 condiții stabilite de Legea cu privire la ajutorul de stat.

Astfel, instanțele inferioare nu au ținut cont de faptul că, autoritatea publică locală nu poate adopta decizii care implică anumite cheltuieli, fără indicarea sursei de acoperire a costului realizării deciziilor respective.

La 25 februarie 2020, Curtea Supremă de Justiție a notificat Oficiului teritorial Bălți al Cancelariei de Stat și ÎM „Gospodăria Locativ-Comunală Bălți” recursul depus de Consiliul municipal Bălți, cu expedierea în adresa acestora a copiei recursului (f.d. 130). Intimații nu au făcut uz de dreptul lor procedural de a depune referință asupra recursului.

Efectuând controlul judiciar al hotărârii contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii

Moldova. Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Potrivit art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs, cu referire la termenul de depunere a recursului, reține că, în sensul art. 245 alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 26 noiembrie 2019 și notificată personal reprezentantului Consiliului municipal Bălți, la 20 ianuarie 2020, fapt confirmat prin semnătura olografă aplicată de acesta pe versoul scrisorii nr. 1017 (f.d. 122 verso).

Instanța de recurs consideră că, recurentul Consiliul municipal Bălți, reprezentat de Anastasia Josanu s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul motivat în termenul acordat., în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ, deoarece acesta a fost depus prin poștă la 12 februarie 2020 (f.d. 128).

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursului se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursului depus de Consiliul municipal Bălți, reprezentat de Anastasia Josanu, în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare invocate în recurs, completul atestă că Consiliul municipal Bălți, reprezentat de Anastasia Josanu, a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii

și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul de admisibilitate constată că, argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul depus de Consiliul municipal Bălți, reprezentat de Anastasia Josanu, nu se regăsesc asemenea aspecte.

Completul de admisibilitate menționează că, recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Consiliul municipal Bălți, reprezentat de Anastasia Josanu, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge

la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Consiliul municipal Bălți, reprezentat de Anastasia Josanu.

Conform art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Consiliul municipal Bălți, reprezentat de Anastasia Josanu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh